

Als het institutionele karakter verval, dan erodeert het vak

INTERVIEW Ewald van Hal en Gerard Westenbroek

ONDERWIJS

'Metselvak gaat inhoudelijk veranderen'

Uniformiteit brengen in de lokaal en regionaal verschillende metseltechnieken was ooit het voornaamste doel van het landelijk metselkampioenschap. Dat doel is inmiddels allang bereikt, maar promotie van het metselvak blijft ook dit jaar bij de 63ste editie van de wedstrijd bij de BouwSchool in Breda nog steeds bittere noodzaak.

Yvonne Ton

Bevorderen van het vakmanschap en van de instroom van metselaars is steeds zwaarder gaan tellen", meent Ewald L.J. van Hal, directeur van de vereniging Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek (KNB). Van Hal en KNB-adviseur Gerard Westenbroek vrezen dat de veranderingen die zich voordoen in het vmbo en mbo de opstap naar het vak bemoeilijken. Zorgelijke ontwikkelingen zijn in

hun ogen bijvoorbeeld de problemen om leerwerkplekken te vinden in de bbl-trajecten van het mbo en de verschuiving richting 'bouwbreed vakmanschap' in het vmbo. "Dat laatste gaat ten koste van de noodzakelijke specialisatie. Onze doelgroep bestaat vooral uit jongeren die veel willen leren kunnen in plaats van willen leren kennen. Veel onderwijsvernieuwing is juist gebaseerd op cognitieve vaardigheden. Dan ga je ze verliezen. Daar maak ik me wel zorgen over", aldus Van Hal. Westenbroek: "De keuze voor het vak lijkt later gemaakt te gaan worden: niet meer in het vmbo, maar in het mbo."

Ook al is de werkgelegenheid net als voor andere beroepsgroepen in de bouw sinds de crisis sterk afgenomen, er blijft behoefte aan nieuwe metselaars en voegers, menen Westenbroek en Van Hal, ook al zal hun vak inhoudelijk veranderen. "Er komt meer diversificatie", verwacht Westenbroek. De markt trekt immers weer aan en daar komt bij dat ook ontwikkelingen als energiezuinig bouwen en meer aandacht voor renovatie en transformatie de metselaar wel aan het werk houden. Met alleen zzp'ers lukt het niet om aan de veranderende behoeften te voldoen. Een goede onderwijsstruc-

GEKNIKTE ZITELEMENTEN

"Kijk toch eens naar de souplesse van die hand." Huub Joosten, een van de juryleden van het gecombineerde NK Metselen (de 63ste editie) en Voegen (de dertiende editie), is enthousiast over de verrichtingen van een van de zes finalistvoegers die bij de nieuwe vestiging van de BouwSchool in Breda aan de slag zijn. De twaalf deelnemende metselaars hebben hun werkstuk – geknikte zitelementen voor op het plein van hun eigen school – vrijdag al afgerond. De voegers hebben tot en met vanochtend de tijd, waarna aansluitend vanmiddag de Zilveren Troffel en de Voegspijker-trofee uitgereikt worden aan de beste metselaar en voeger. De winnende metselaar was begin deze week al bekend bij de jury, maar Joosten hield de kaken stijf op elkaar. "Maar over het metselniveau zijn we dik tevreden."

tuur vormt voor Van Hal het fundament onder het vakmanschap van de metselaar. "Als het institutionele karakter verval, dan erodeert het vak."

Vakmanschap

Als toeleverancier van de bouw heeft de baksteenindustrie tot nu toe geen directe bemoeienis met de beroepsopleidingen voor metselaars en voegers. Van Hal zou het wenselijk vinden als daar verandering in komt. In welke vorm heeft hij nog niet precies voor ogen. "Misschien moeten we beginnen met meer werken aan het belang van vakmanschap en het elkaar beter leren kennen in de onderwijsketen." Voor opleidingscoördinator Erik Colijn van de BouwSchool in Breda

zijn de metsel- en voegwedstrijden een goede promotie. "Allereerst voor het vak en dan voor de school." Het regionale samenwerkingsverband voor praktijkopleiding van bouwvakkers heeft een behoorlijke terugloop in leerlingenaantallen meegemaakt. "De crisis weegt wel mee in het keuzeproces van leerlingen", weet Colijn. En natuurlijk is ook de werkgelegenheid voor metselaars en voegers gedaald, maar als opleider moet je wat verder vooruitkijken. "Ook in mindere tijden moet je zorgen dat je voldoende mensen opleidt. In deze tijd is het moeilijk om jongeren enthousiast te krijgen voor het vak, maar onze zorg is dat we ook op lange termijn voldoende vakmensen hebben."

Joery Blokdijk, deelnemer aan het NK voegen, werkt onder toezicht van Gerard Westenbroek (links) en Ewald van Hal aan een zitelement. Foto: Ewald van der Aa